

Na podlagi 27. člena Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 in 83/12) in tretjega odstavka 69. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 36/10 – uradno prečiščeno besedilo, 60/11 in 47/13) izdaja minister za infrastrukturo in prostor v soglasju z ministrom za obrambo

PRAVILNIK
o ukrepih varstva pred požarom v požarnovarnostnem pasu železniške proge, na tirnih vozilih in na tirnih vozilih z odprtim kuriščem

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa ukrepe varstva pred požarom pri vožnji vlakov na progovnih odsekih ali delih odsekov železniških prog (v nadaljnjem besedilu: odseki prog), ki potekajo na območjih z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo, zahteve varstva pred požarom pri vožnji tirnih vozil z odprtim kuriščem in zahteve za zagotavljanje urejenosti požarnovarnostnega pasu železniške proge.

2. člen
(pomen izrazov)

- (1) Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:
- »mrtva vegetacija« je vsa vegetacija, ki je posušena, in sicer posekana drevesa in njihovi deli, suha drevesa, grmovnice ter odpadle suhe veje,
  - »odprto kurišče« je zaradi konstrukcijskih omejitev tirnih vozil delno odprto kurišče, ki je kurjeno s trdnim gorivom (les, šota, briketi, vse vrste premogov) in ki pri odvajanju dimnih plinov skozi dimnik sprošča tudi iskre, ki jih vlek odnese s seboj na prosto,
  - »požarnovarnostni pas« je posebej vzdrževan pas med zunanjsima tirnicama skrajnih tirov proge, razširjen na vsako stran od zunanjih tirnic skrajnih tirov, na odsekih železniških prog z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo,
  - »progovni odseki železniške proge z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo« so tisti odseki prog, po katerih predstavlja vožnja tirnih vozil povečano tveganje za nastanek požara,
  - »stopnja požarne ogroženosti« pomeni požarno ogroženost na posameznem odseku železniške proge, ki je določena na podlagi meril iz četrtega odstavka 3. člena tega pravilnika.

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo enak pomen kot izrazi, opredeljeni v zakonu, ki ureja varnost v železniškem prometu, zakonu, ki ureja železniški promet, zakonu, ki ureja varstvo pred požarom in drugih podzakonskih aktih, izdanih na njihovi podlagi.

3. člen
(ugotavljanje požarne ogroženosti prog in določitev odsekov železniških prog z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo)

(1) Upravljavec javne železniške infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: upravljavec) v sodelovanju s prevozniki, Gasilsko zvezo Slovenije in Zavodom za gozdove Slovenije ter ob upoštevanju podatkov Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Agencije Republike Slovenije za okolje, Ministrstva, pristojnega za kmetijstvo in okolje, ter Zavoda za gozdove Slovenije izdelava oceno stopnje požarne ogroženosti in na podlagi ocene stopnje požarne ogroženosti določi progovne odseke železniških prog z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo.

(2) Pri načrtovanju ukrepov varstva pred požarom ter pri organizaciji in izvajanju ukrepov varstva pred požarom upravljavec usklajuje delo z lastniki, zakupniki ali drugimi uporabniki zemljišč v požarnovarnostnem pasu, pri gozdovih pa tudi z Zavodom za gozdove Slovenije ter s službami, ki imajo javna pooblastila za delo v naravnem okolju, na katera se nanašajo ukrepi varstva pred požarom.

(3) Upravljavec je dolžan preverjati in dopolnjevati oceno stopnje požarne ogroženosti za posamezne progovne odseke v časovnih intervalih, ki niso daljši kot pet let ali pogostejše, če se spremenijo posamezni elementi, na podlagi katerih je izdelana ocena požarne ogroženosti.

(4) Oceno stopnje požarne ogroženosti za posamezne progovne odseke ugotavlja in določa upravljavec na podlagi:

- vzdolžnega nagiba nivelete proge v ‰,
- števila tovornih vlakov na 24 ur v smeri vzdolžnega nagiba nivelete proge,
- pogojev vzdrževanja zgornjega in spodnjega ustroja proge, požarnovarnostnega pasu in drugih okoljskih danosti (npr. razpoložljivost proge za vzdrževalne posege, možnost uporabe mehanizacije pri odstranjevanju vegetacije, elektrificiranost proge, cestna infrastruktura, poseljenost, dostopnost, oskrba z vodo, konfiguracija terena, po katerem poteka proga, kmetijske površine),
- poteka proge v prostoru (npr. mostovi, predori, useki),
- podnebnih značilnosti,
- strukture in tipa vegetacije,
- časa, potrebnega za prihod gasilske enote na kraj požara,
- povprečnega števila požarov letno v preteklem petletnem obdobju na odseku, za katerega se ugotavlja stopnja ogroženosti.

(5) Na podlagi meril iz priloge, ki je sestavni del tega pravilnika, upravljavec določi stopnjo požarne ogroženosti za posamezne progovne odseke.

(6) Upravljavec v sodelovanju s predstavniki Gasilske zveze Slovenije in Zavoda za gozdove Slovenije izdelava za odseke z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo elaborat, ki določa širino požarnovarnostnega pasu in zajema ukrepe iz prvega odstavka 9. člena tega pravilnika.

4. člen **(širina požarnovarnostnega pasu)**

(1) Širina požarnovarnostnega pasu se meri od zunanje tirnice skrajnega tira po konfiguraciji terena in ne sme znašati manj kot tri metre. V požarnovarnostni pas spada tudi prostor med zunanjima tirnicama skrajnih tirov.

(2) Širina požarnovarnostnega pasu na posameznem odseku proge je odvisna od stopnje požarne ogroženosti proge, ki jo določi upravljavec v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije in Zavodom za gozdove Slovenije.

(3) Kadar je ob progi zgrajen požarni zid ali protihrupna ograja, sega širina požarnovarnostnega pasu do zunanjega roba požarnega zidu ali protihrupne ograje.

II. UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM ZA TIRNA VOZILA Z ODPRTIM KURIŠČEM NA TRDNA GORIVA

5. člen (pogoji glede vožnje vozil z odprtim kuriščem)

(1) Kurilne naprave na tirnih vozilih z odprtim kuriščem se na javni železniški infrastrukturi lahko praznijo samo na mestih in pod pogoji, ki jih določi upravljavec v postajnem poslovnem redu in o tem obvesti prevoznike, ki ta mesta objavijo v operativnih predpisih.

(2) Vožnje tirnih vozil z odprtim kuriščem izvaja prevoznik v skladu z operativnim predpisom, v katerem predpiše varnostne ukrepe za varno vožnjo tirnih vozil z odprtim kuriščem.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je vožnja tirnih vozil z odprtim kuriščem v času, ko je razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost naravnega okolja, na odsekih prog, ki potekajo po požarno ogroženih območjih, prepovedana.

(4) Upravljavec prepove vožnjo tirnim vozilom z odprtim kuriščem tudi v primeru, kadar ni razglašena velika požarna ogroženost naravnega okolja, če na podlagi javno objavljenih podatkov obstaja velika nevarnost za nastanek in širjenje požarov v naravnem okolju na odsekih prog, na katerih bi tirna vozila z odprtim kuriščem vozila.

6. člen (naprave za preprečevanje nastanka požara in gašenje)

(1) Vozila z odprtim kuriščem morajo imeti varovalne naprave za prestrežanje isker, ki morajo med vožnjo vedno pravilno delovati. Imeti morajo tudi brezhibne naprave, ki zadržujejo izpadanje pepela.

(2) Vozila z odprtim kuriščem morajo imeti tipiziran požarni priključek na napajalni glavi, na tlačni cevi ali na napajalnem aparatu (injektorju), da se nanje lahko priključijo gasilne cevi za gašenje požara z vodo. Vozila z odprtim kuriščem morajo biti opremljena z gasilno cevjo, ki je dolga najmanj 25 metrov.

(3) Prevoznik v operativnem predpisu predpiše postopke in osebje, s katerimi zagotovi:

- pravilno delovanje, vzdrževanje in čiščenje varovalnih naprav za prestrežanje isker,
- pravilno delovanje, vzdrževanje in čiščenje varovalnih naprav za zadrževanje izpada pepela,
- vzdrževanje in obratovanje brezhibnih tirnih vozil z odprtim kuriščem,
- čiščenje kurišč, pepelnikov in dimnice na predhodno določenih in označenih mestih na območjih prevoznika ali na mestih, za katera je dal soglasje upravljavec.

7. člen (protipožarno zavarovanje)

Prevoznik mora imeti zavarovano požarno odgovornost za škodo, ki jo lahko z vozili z odprtim kuriščem povzroči tretjim osebam.

III. UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM NA ODSEKIH ŽELEZNIŠKIH PROG Z VELIKO IN ZELO VELIKO POŽARNO OGROŽENOSTJO IN NA TIRNIH VOZILIH

8. člen (zmanjšanje hitrosti vlakov)

(1) Upravljavec predpiše zmanjšanje hitrosti v smeri padca proge za vse vlake, v katere so uvrščena vozila z vgrajenimi litoželeznimi zavornjaki v času in na območjih, kjer je:

- razglašena velika požarna ogroženost naravnega okolja na odsekih prog z zelo veliko stopnjo požarne ogroženosti,
- razglašena zelo velika požarna ogroženost naravnega okolja na odsekih prog z veliko in zelo veliko stopnjo požarne ogroženosti.

(2) Zmanjšanje hitrosti vlakom se predpiše v skladu s pravilnikom, ki ureja prometna pravila. Način obveščanja med prevoznikom in upravljavcem o uvrstitvi vozil z litoželeznimi zavornjaki v vlak predpiše upravljavec v operativnem predpisu.

(3) Upravljavec lahko na odsekih prog z veliko in zelo veliko stopnjo požarne ogroženosti predpiše zmanjšanje hitrosti vlakom, v katere so uvrščena tirna vozila z vgrajenimi litoželeznimi zavornjaki tudi v primeru, kadar ni razglašena velika požarna ogroženost naravnega okolja, če na podlagi javno objavljenih podatkov obstaja zelo velika nevarnost za nastanek in širjenje požarov v naravnem okolju.

9. člen (gradbenotehnični, prometni in organizacijski ukrepi)

(1) Upravljavec mora na odsekih prog z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo izvajati naslednje gradbenotehnične ukrepe:

- iz požarnovarnostnega pasu odstranjevati mrtvo vegetacijo,
- kositi in odstranjevati travo ter drugi zeliščni sloj, še preden se posuši. Pogostost košenja določi upravljavec ob upoštevanju vremenskih razmer, podnebnih značilnosti ter razvojne faze rasti trave in drugega pritalnega rastja,
- določiti mesta za vgradnjo javljalnikov toplotnih preobremenitev tekalnih elementov tirnih vozil pred odseki in na odsekih prog z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo,
- načrtovati in vzdrževati protipožarne zidove, namenjene varstvu pred požarom tam, kjer z drugimi gradbenotehničnimi ukrepi ni mogoče zagotavljati urejenosti požarnovarnostnega pasu,
- izvajati ukrepe varstva pred požarom pri opravljanju dejavnosti vzdrževanja javne železniške infrastrukture.

(2) Na mestu, kjer bi bilo po odločitvi upravljavca treba zgraditi protipožarni zid, na istem mestu pa je že postavljena protihrupna ograja in je ta iz negorljivega materiala ter odporna proti udarcem, protipožarnega zidu ni treba graditi.

(3) Prevoznik mora v sodelovanju z upravljavcem ob razglasitvi velike ali zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja zagotoviti:

- dodaten nadzor pri nakladanju samovnetljivega tovora, da se prepreči nastanek požara med vožnjo,

- dodaten nadzor nad stanjem zavornih sistemov tirnih vozil v obratovanju, da se preprečijo požari ob progah zaradi okvare zavor,
- izločanje zavor tirnih vozil s pomanjkljivostmi ali okvaro zavor,
- izločanje tirnih vozil zaradi okvare ležajev kolesnih dvojic.

(4) Prevoznik izpolni zahteve iz prejšnjega odstavka tako, da opravi pregled vseh vlakov, v katere so uvrščena vozila z vgrajenimi litoželeznimi zavornjaki, preden ti odpeljejo na progo ali odsek proge, kjer je razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost naravnega okolja. Prevoznik v sodelovanju z upravljavcem v operativnem predpisu določi postaje na železniškem omrežju Republike Slovenije, na katerih se opravlja pregled iz prejšnjega stavka.

(5) Pooblaščen osebja upravljavca mora sestaviti pisno prijavo o požarih, ki so se zgodili v požarnovarnostnem pasu po postopku, določenem v pravilniku, ki ureja ravnanje ob resnih nesrečah, nesrečah in incidentih. Vzroke in okoliščine za nastanek požara ter preiskavo opravi komisija za preiskavo izrednih dogodkov v skladu s pravilnikom iz prejšnjega stavka.

10. člen

(pregled stanja proge s tirnim vozilom po prevozu vozila z odprtim kuriščem)

(1) Za tirnim vozilom z odprtim kuriščem je treba med njegovo vožnjo zagotoviti pregled stanja ob progi in gašenje začetnih požarov z vpeljavo motornega vozila za posebne namene v časovnem presledku, ki ne sme biti krajši od 5 minut in ne daljši od 15 minut.

(2) Promet motornega vozila za posebne namene iz prejšnjega odstavka se izvaja v skladu s pravilnikom, ki ureja prometna pravila.

(3) Motorno vozilo za posebne namene iz prvega odstavka tega člena mora biti opremljeno z ustrezno opremo, napravami in drugimi sredstvi za varstvo pred požarom in zasedeno z ustreznim številom delavcev, ki so usposobljeni za gašenje začetnih požarov ob progi ali z gasilci.

(4) Če vodja skupine za ukrepanje v primeru začetnega požara oceni, da požara ne bo mogoče pogasiti z razpoložljivimi zmogljivostmi, mora poskrbeti, da je o požaru takoj obveščen pristojni regijski center za obveščanje.

(5) Upravljavec določi postopek vpeljave in spremljave motornega vozila in vodjo skupine iz prejšnjega odstavka v sistemu varnega upravljanja.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena pregled ni potreben, kadar:

- je v vlak uvrščeno vozilo z odprtim kuriščem na trdna kuriva pod mazalno paro,
- kurišče ni aktivno,
- to dovoljujejo vremenske, podnebne in vegetacijske značilnosti, zaradi katerih ne obstaja nevarnost požara.

(7) Ukrepe varstva pred požarom iz tega člena izvaja upravljavec na stroške prevoznika.

IV. OPAZOVANJE IN OBVEŠČANJE

11. člen

(opazovanje, obveščanje in javljanje)

(1) Osebjje upravljavca in prevoznika mora ves čas, predvsem pa takrat, ko je razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost naravnega okolja, poostreno opazovati območje postaje in proge zaradi odkritja morebitnih požarov, zlasti na požarno ogroženih odsekih prog. Če na vlaku opazi pomanjkljivost, ki bi lahko povzročila požar ob progi ali ogrožala nadaljnjo vožnjo tega ali drugega vlaka ali o njej dobi obvestilo, mora poskrbeti, da se vlak ustavi, napaka odpravi ali vozilo, na katerem je ugotovljena nepravilnost, izloči iz prometa.

(2) Osebjje prevoznika in upravljavca mora o opaženih požarih takoj obvestiti pristojni regijski center za obveščanje in progovnega prometnika ali prometnika.

(3) Kadar se zaradi požara ob železniški progi izvaja intervencija gasilcev, morata prevoznik in upravljavec upoštevati navodila vodje intervencije.

V. INŠPEKCIJSKI NADZOR

12. člen (inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega pravilnika izvajata Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter Inšpektorat Republike Slovenije za promet, energetiko in prostor vsak v skladu z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

13. člen (obveznosti upravljavca)

Upravljavec v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije in Zavodom za gozdove Slovenije:

- v treh mesecih po uveljavitvi tega pravilnika ugotovi požarno ogroženost prog in določi stopnjo požarne ogroženosti za vse odseke prog iz prvega odstavka 3. člena tega pravilnika,
- v šestih mesecih po uveljavitvi tega pravilnika izdela elaborat iz petega odstavka 3. člena tega pravilnika.

14. člen (obveznost gradnje)

V desetih letih po uveljavitvi tega pravilnika morajo biti:

- vgrajene naprave za javljanje toplotnih preobremenitev tekalnih elementov tirnih vozil na mestih, ki jih je določil upravljavec v skladu s tretjo alinejo prvega odstavka 9. člena,
- zgrajeni protipožarni zidovi na mestih, ki jih je načrtoval upravljavec v skladu s četrto alinejo prvega odstavka 9. člena.

15. člen (rok za izvedbo ukrepov pregleda stanja varstva pred požarom z motornimi vozili)

Upravljavec določi natančnejši postopek vpeljave motornega vozila za posebne namene iz 10. člena tega pravilnika, številčno zasedbo usposobljenih delavcev za gašenje začetnih požarov, vrsto in količino opreme za gašenje ob progah na požarno ogroženem območju ter način ukrepanja ob požaru v treh mesecih po uveljavitvi tega pravilnika.

16. člen
(prenehanje veljavnosti in zamik uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o ukrepih varstva pred požarom v progovnem in požarnovarnostnem pasu železniške proge in na tirnih vozilih z odprtim kuriščem (Uradni list RS, št. 72/09), ki se uporablja do začetka uporabe tega pravilnika.

17. člen
(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne šest mesecev po njegovi uveljavitvi, razen določbe prvega odstavka 3. člena tega pravilnika, ki se začne uporabljati z dnem uveljavitve tega pravilnika.

Št. 007-175/2012/46-00811271
Ljubljana, dne 17. julija 2013
EVA 2011-2411-0093

Samo Omerzel l.r.
Minister
za infrastrukturo in prostor

Soglašam!

Roman Jakič l.r.
Minister
za obrambo

[Priloga: Merila za ugotavljanje stopnje požarne ogroženosti prog](#)